

NOTĂ INFORMATIVĂ

***PRIVIND FENOMENUL VIOLENȚEI ÎN FAMILIE
ANUL 2023***

Inspectoratul național de securitate publică al Inspectoratului General al Poliției

Violența în familie rămâne a fi una din cele mai grave probleme cu care se confruntă societatea contemporană, atât la nivel internațional cât și național, datorită impactului care îl are asupra membrilor familiei.

Cercetările realizate în acest sens au descoperit că abuzul în copilărie sporește în general cu peste 40% șansele delincvenței viitoare și ale criminalității adulte (Departamentul de Justiție al SUA, 1992b).

Conform Asociației Psihologice Americane (1996), băieții care asistă sau suportă violența acasă au șanse majore de a deveni agresori la rîndul lor. Pe măsură ce acești copii cresc, concepțiile lor despre cum să rezolve conflictele și cum să se controleze pot fi deviate.

În așa fel, violența poate deveni un comportament învățat, acceptînd astfel, ca un bărbat să agrezeze o femeie. Cresc crezînd că violența este norma și că este un mod firesc de a rezolva problemele personale sau de a obține ceea ce doresc (Dutton & Painter, 1981). Astfel, violența în familie, perpetuîndu-se din generație în generație.

Violența în familie, ca forma principală de manifestare a violenței bazate pe gen, este permanent în atenția Poliției, fiind realizate activități orientate spre prevenirea și combaterea acestui fenomen.

Pe parcursul anului 2023, subdiviziunile Poliției au înregistrat **15224** (-1,9%) informații/adresări referitoare la comportamentul și relațiile defectuase în cadrul familiei (an. 2022-15526), din ele în **1753** cazuri au fost autosesizările angajaților Poliției.

Dinamica adresărilor referitoare la conflictele în cadrul relațiilor familiale

Urmare analizei datelor statistice, s-a constatat că, în anul 2023, comparativ cu anul precedent, au fost înregistrate **1510/1274** infracțiuni în sfera relațiilor familiale, după cum urmează:

- **27/13** omoruri/tentative (art. 145 alin. (2), lit. e¹) Cod penal), dintre care în **12** cazuri victima a supraviețuit;

- **37/9** violuri (art. 171 Cod penal);

- **17/5** acțiuni violente cu caracter sexual (art.172 Cod penal);

- **880/852** cazuri care au întrunit elementele constitutive ale componenței de infracțiune prevăzute de art. 201¹ Cod penal;

-**101/49** cazuri care au întrunit elementele constitutive ale componenței de infracțiune prevăzute de art.201² Cod penal;

-**448/346** cazuri care au întrunit elementele constitutive ale componenței de infracțiune prevăzute de art. 320¹ Cod penal.

Totodată, au fost documentate **4423** contravenții, comparat cu **4271** în anul precedent, repartizate în felul următor:

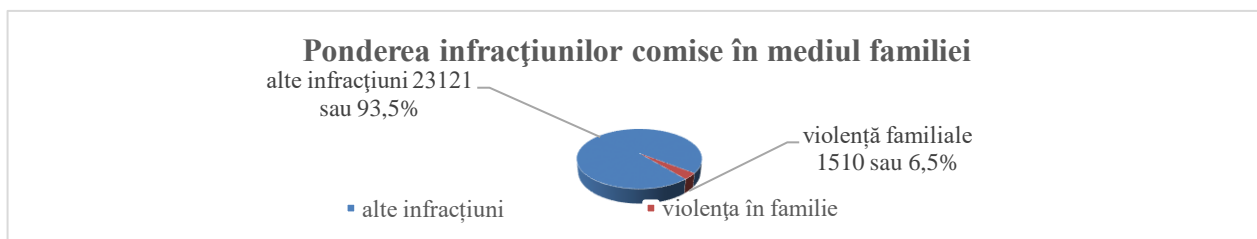
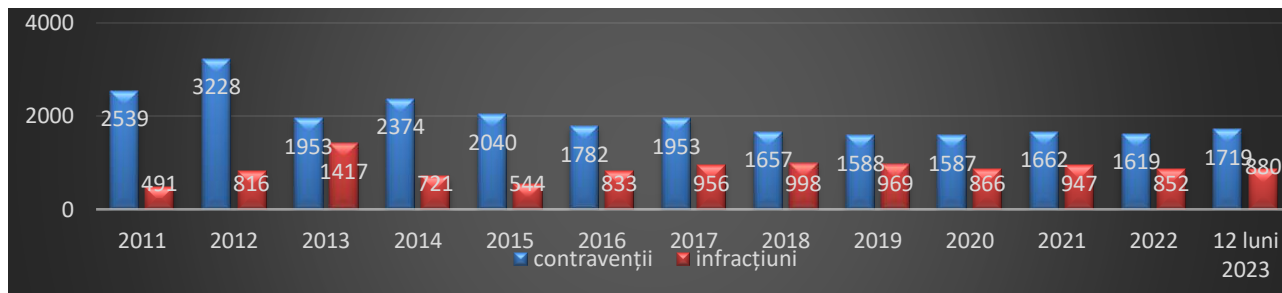
Inspectoratul național de securitate publică al Inspectoratului General al Poliției

-**1719/1619(+6,2%)** cazuri care au întrunit elementele constitutive ale componentei de contravenție prevăzute de art. 78¹ Cod contravențional;

-**788/762(+3,4%)** cazuri care au întrunit elementele constitutive ale componentei de contravenție prevăzute de art. 318¹ Cod contravențional;

-**1916/1890(+1,4%)** care au întrunit elementele constitutive ale componentei de contravenție prevăzute de art. 63 Cod contravențional

Evoluția fenomenului de violență în familie, pentru anii 2011 – 2023

Analiza infracțiunilor săvârșite în baza art. 201¹ Cod penal denotă următoarele :
- **556** cauze penale pornite potrivit prevederilor alin. (1) lit. a) art. 201¹ Cod penal;
- **121** cauze penale de violență psihologică potrivit alin.(1) lit. b) art. 201¹ Cod penal;

-**29** potrivit alin. (2) lit.a) art. 201¹ Cod penal;
- **7** conform alin. (2) lit.b) art. 201¹ CP;
- **112** conform alin.(2) lit.c) art.201¹ Cod penal;
- **31** cazuri de vătămare gravă, conform alin.(3) lit. a) art.201¹ Cod penal;
- **5** cazuri de violență în familie prin determinarea victimei la sinucidere sau la tentativă de sinucidere, conform alin.(3) lit.b);

- **19** cazuri de violență în familie, soldate cu decesul victimelor urmare a vătămarilor corporale incompatibile cu viața, conform art. 201¹ alin. (4) CP.

În anul 2023 au fost înregistrate total **35** cazuri de deces urmare violenței în mediul familial, numărul cazurilor rămânând similar celui din anul 2022.

Analiza datelor denotă faptul că, urmare acțiunilor violente, comise de către agresori în cadrul familiei, victime ale infracțiunilor (calificate în baza art. 201¹; art.201²; art.145; art.171; art.172), au devenit:

- **1035** femei;

- **288** copii;

- **187** bărbați.

De cealaltă parte- agresori fiind **1339** bărbați și **171** femei.

Inspectoratul național de securitate publică al Inspectoratului General al Poliției

După **aspectul contravențional** al fenomenului violență în familie, urmare analizei datelor furnizate de subdiviziunile teritoriale subordonate IGP, situația se prezintă în felul următor:

Din numărul total de 1719/1619 procese-verbale cu privire la contravenție întocmite în baza art.78 ¹ în comparație cu anul precedent:						
Contravenienți sunt:			Victime sunt:			
bărbați	femei	Contravenienți minori	femei	copii	bărbați	femei cu copii
1650/1557	69/61	0/1	1568/1424	14/15	85/69	52/111

În aspect de măsură coercitivă, pe parcursul anului 2023, în baza a **1719** cauze contravenționale, au fost aplicate:

- în privința a **81 contravenienți** -arestul contravențional;
- în privința **381** -munca neremunerată în folosul comunității;
- **1249 cauze** contravenționale se află în proces de examinare;
- **8 cauze** contravenționale au fost clasate.

Pentru a asigura protecția victimelor pe parcursul anului 2023, de către Poliție au fost înaintate **270/291** demersuri către instanțele judecătorești, privind aplicarea măsurilor de protecție victimelor violenței în familie.

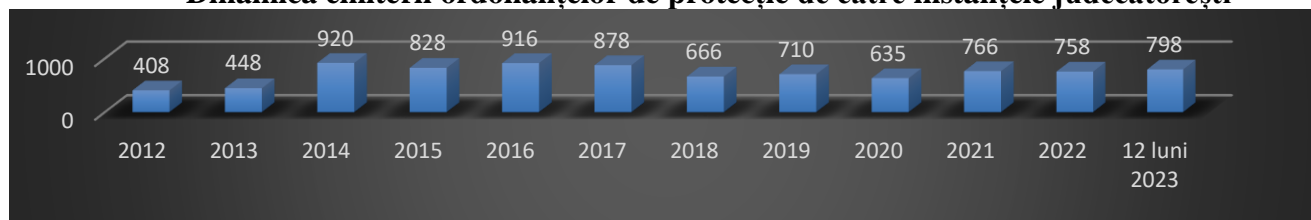
Urmare examinării au fost respinse în total **24** demersuri, după cum urmează:

- **2/4** demersuri au fost respinse, indicându-se asupra lipsei motivelor pentru aplicarea măsurilor de protecție;
- **5/4** demers a fost respinse din motiv că nu a fost respectată procedura de depunere a cererii, stabilindu-se că victima violenței în familie nu se află în situație de criză, acestea având posibilitatea să se adreseze în instanță conform normelor stabilite de procedura civilă;
- **17/17** au fost respinse din alte motive.

În vederea asigurării protecției victimelor violenței în familie, din **798/758** **ordonanțe de protecție**, emise de către instanțele judecătorești:

- **530** ordonanțe – la cererea directă a victimelor sau reprezentanților lor legali;
- **236** ordonanțe de protecție au fost emise la demersul polițistului de sector;
- **14** – la demersul altor autorități;
- **10** ordonanțe – la demersul organului de urmărire penală,
- **5** – la demersul procurorului;
- **2** – la demersul asistentului social;
- **1**- la demersul autorității tutelare în cazul copiilor victime.

Dinamica emiterii ordonanțelor de protecție de către instanțele judecătorești

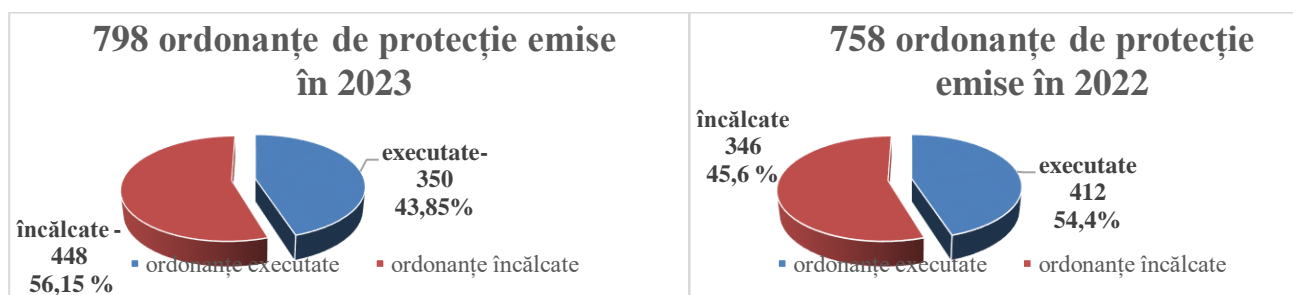
Inspectoratul național de securitate publică al Inspectoratului General al Poliției

De către Poliție au fost supravegheate:

- **540/503** ordonanțe de protecție emise pentru victimele femei,
- **23/31** pentru victimele copii,
- **211/206** pentru victimele femei și copii,
- **19/15** ordonanțe pentru victimele bărbați
- **5/3** pentru victime bărbați și copii.

În procesul supravegherii modului de respectare a măsurilor de protecție, s-a constatat că de către agresori, au fost încălcate **448/346** ordonanțe de protecție, în acest sens fiind inițiate cauze penale în baza elementelor constitutive ale componenței de infracțiune prevăzute de art. 320¹ Cod penal.

Ponderea ordonanțelor de protecție executate, în raport cu cele încălcate

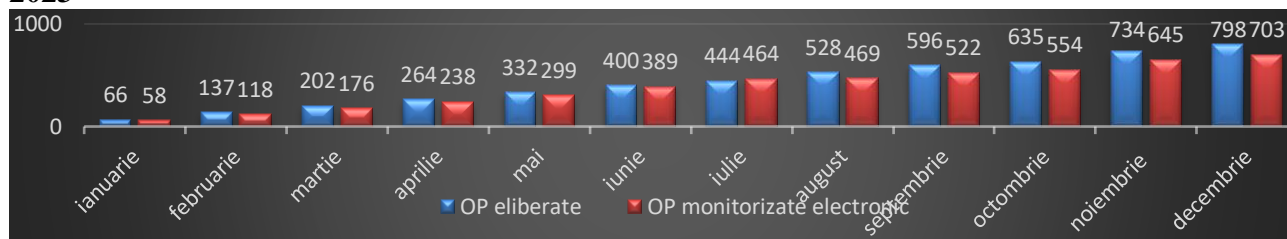
Prin Legea nr.113/2020, a fost modificată Legea nr.8/2008 cu privire la probațiune, precum și Legea nr.45/2007 cu privire la prevenirea și combaterea violenței în familie, astfel fiind asigurată monitorizarea electronică a agresorilor familiari în privința cărora au fost eliberate ordonanțe de protecție.

Din numărul total de ordonanțe de protecție emise, în **703/635** cazuri a fost aplicat sistemul de monitorizare electronică.

În procesul supravegherii electronice a modului de respectare a măsurilor de protecție, s-a constatat că, de către agresori au fost încălcate **344** ordonanțe de protecție, în acest sens fiind inițiate cauze penale în baza elementelor constitutive ale componenței de infracțiune prevăzute de art. 320¹ Cod penal.

Ponderea ordonanțelor de protecție emise, în raport cu cele monitorizate electronic an.

2023

Începând cu 16 martie 2017, Poliția urmărește evaluarea riscurilor și la propria sa convingere, reieșind din riscul identificat, aplică *ordinul de restricție de urgență*, ca măsură provizorie de protecție a victimei violenței în familie, prin care are loc înlăturarea imediată a agresorului din locuința familiei și stabilirea unor interdicții, asigurând astfel victimei și altor membri ai familiei siguranță în locuința lor.

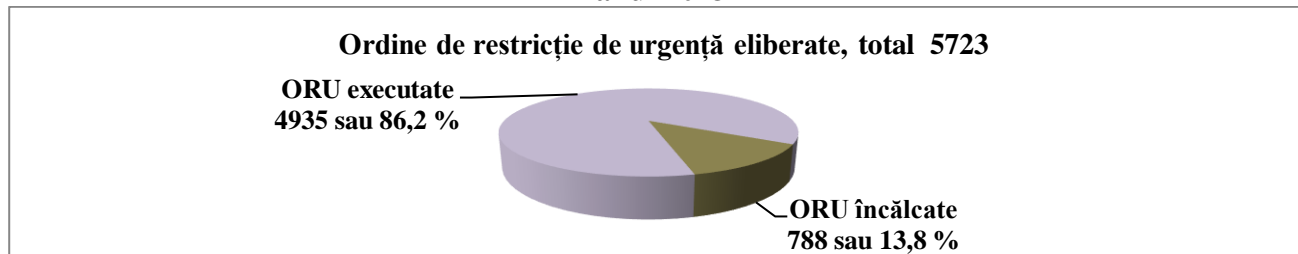
De către angajații de poliție din cadrul Inspectoratelor de Poliție teritoriale, în calitate de agent constator, au fost eliberate **5723/5907 (-1,8 %)** Ordine de restricție

Inspectoratul național de securitate publică al Inspectoratului General al Poliției de urgență, dintre care **9** ORU au fost contestate cu recurs în procedura contenciosului administrativ.

Pe parcursul perioadei de raport, au fost întocmite **788/762 (+3,4%)** procese-verbale cu privire la contravenție conform prevederilor art. 318¹ CC “Neexecutarea ORU”.

Ponderea Ordinilor de restricție de urgență executate, în raport cu cele încălcate pentru anul 2023

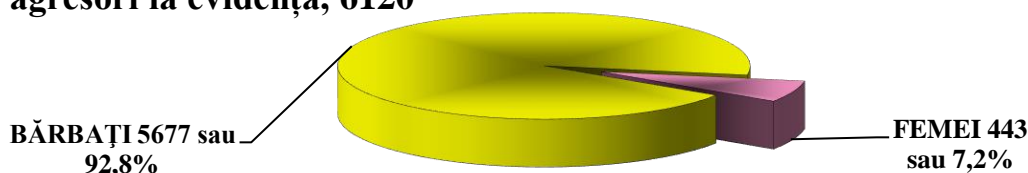

Evidența nominală a agresorilor familiari

În scopul reducerii comportamentului agresiv, Poliția desfășoară activități de prevenire terțiară cu **6120/5756** agresori, care au manifestat comportament violent în cadrul relațiilor familiale.

Pe parcursul anului 2023, în comparație cu perioada analogică a anului precedent, au fost luați la evidența nominală **4883/4569** agresori și radiați din evidență **4519/3591** persoane.

Total agresori la evidență, 6120

Activitatea de prevenire a violenței în familie

În perioada vizată Poliția a desfășurat **3597** activități cu caracter informativ, atât pentru agresori cât și pentru victime ale violenței în familie.

Totodată, **88** agresori au fost referiți către centrele de asistență și consiliere pentru agresorii familiari și au fost înaintate **603** demersuri în adresa comisiei sociale pentru examinarea posibilității de ai îndrepta în adresa comisiei narcologice.

Pe parcursul anului, Poliția a acordat asistență și protecție victimelor, în acest sens fiind întocmite **2988** planuri personalizate de siguranță.

Către alte autorități pentru acordarea serviciilor de asistență și consiliere, au fost referite **3957** cazuri, în care există bănuială rezonabilă a pericolului eminent de comitere a acțiunilor violente dintre care:

- **3342** cazuri, au fost referite către asistentul social comunitar;
- **468** cazuri, referite către Direcțiile raionale de asistență și protecție a familiei;
- **99** cazuri, referite către ONG-urile specializate;
- **9** cazuri, referite către Centrul maternal pentru protecția și asistența victimelor violenței în familie;
- **39** cazuri referite la servicii psihologice specializate.

Inspectoratul național de securitate publică al Inspectoratului General al Poliției

Menținând caracterul pro-activ al intervenției la cazurile de violență în familie, în perioada de raport, au fost desfășurate **1298** intervenții în cadrul echipelor multidisciplinare. Au fost sesizate **235** cazuri către autoritățile tutelare privind victimele copii a violenței în familie, referite **4** cazuri către serviciile psihologice din cadrul Inspectoratelor de poliție pentru acordarea consilierii psihologice primare victimelor aflate în stare de criză.

Un factor important în prevenirea și combaterea violenței în familie, îl ocupă activitatea de sensibilizare și informare a publicului cu privire la violența bazată pe gen, atât la nivel național cât și cel local.

Astfel, pe parcursul anului 2023, Poliția a desfășurat **7313** activități de sensibilizare, **388** ateliere de lucru și mese rotunde, **10999** întruniri cu cetățenii, **10158** întruniri cu tineretul studentesc, **4845** întruniri în colectivele de muncă.

În acest sens, au fost informați peste **5781** cetățeni și distribuite **88908** materiale informative.

Activitățile desfășurate au fost mediatizate prin **560** comunicate de informare în sursele mass-media, dintre care:

- **152** pe paginile web/Facebook ale Inspectoratelor de poliție(rețele de socializare);
- **24** participări la interviuri, acordate posturilor TV/radio;
- **384** publicații în presă (presa scrisă, TV, radio, pagini Web).

Activitățile vizate au avut drept scop sporirea nivelului de educare antiinfrațională a comunității, creșterea gradului de informare, precum și descurajarea comportamentului violent, în baza principiului „Un cetățean informat – un cetățean protejat”.